

zoeklicht

onafhankelijk vrijzinnig tijdschrift

mei - juni 2025

tweemaandelijks tijdschrift jaargang 50 nr.3

Anzegem | Avelgem | Deerlijk | Harelbeke | Kortrijk | Kuurne | Lendeledede | Menen | Spiere-Helkijn | Waregem | Wervik | Wevelgem | Zwevegem

Colofon

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER - HOOFDREDACTEUR

Marc Boone
Mellestraat 294 - 8501 Heule
marcboonebp@gmail.com
0479 81 16 80

REDACTIERAAD

Bernard Decock, Dirk De Meester, Gaby Moreels, Filiep Vande Wiele, Lieven Vanhoutte, Julie Dumolein

HUISFOTOGRAFEN

Yvan Herremans, Filip d'Heedene

GASTREDACTEUREN

Sybille Van Weehaeghe, Mark Saey

VORMGEVING

www.GrafiekGroep.be

ABONNEREN

Lid worden van een aangesloten vereniging/VC

KOPIJ

Reacties of artikels kunnen doorgestuurd worden naar de hoofdredacteur. De teksten moeten wel de naam en het adres van de inzender vermelden. Alle artikels vallen onder de uitsluitende verantwoordelijkheid van de auteur. Foto's en illustraties in afzonderlijke bestanden meesturen.

LIMIETDATUM VOOR KOPIJ

is de redactievergadering in Mozaïek
Overleiestraat 15A Kortrijk telkens op vrijdag om 10 uur
volgende vergaderingen op:
30 mei, 25 juli

We houden bij Zoeklicht uw adresgegevens bij om u te kunnen op de hoogte te houden van wat reilt en zeilt in de vrijzinnige omgeving in Zuid-West-Vlaanderen. U krijgt Zoeklicht omdat u bij een van onze partners lid bent. Indien u ons te kennen geeft dat u Zoeklicht niet meer wenst te ontvangen, dan schrappen we u op eenvoudig verzoek uit de adressenlijst van Zoeklicht.

*Met vrijzinnige groeten,
Redactie Zoeklicht*

Inhoud

Redactioneel	3
Naar een post-seculiere samenleving	4
Activiteiten uit de regio: huisvandeMens	7
Standpunten van politieke partijen	8
Activiteitenkalender	12
Licht onder de maan. - Luc Vanneste	14
Activiteiten uit de regio: De Bezatse	15
Huid	16
Activiteiten uit de regio: HV Kortrijk	17
Er waart een spook door de wereld. 2025.	18
God's lange tenen	20
Zoeklicht op Harelbeke 3	23

Vrijzinnige Centra uit de buurt

VC Mozaïek

Overleiestraat 15a
8500 Kortrijk
056 37 16 15
www.vcmozaiek.be
info@vcmozaiek.be
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

VC Poincaré

Stormestraat 131/18
8790 Waregem
056 44 74 97
www.vcpoincare.be
info@vcpoincare.be
(permanentie op woensdag,
donderdag en vrijdag)

De Geus

Koning Leopold III-plein 71
8530 Harelbeke
www.vcdegeus.be
Zondag van 10u tot 13u
elke donderdag om 19u
PingPong
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

De Bezatse

Vaubanstraat 8b
8930 Menen
056 51 90 70
www.debezatse.be
vcdebezatse@gmail.com
Maandelijks nieuwsbrief:
schrijf in op de website

OVM-Avelgem

Achterhoek 17
8581 Waarmaarde
info@ovm-avelgem.be
www.ovm-avelgem.be

Redactioneel

Marc Boone

De krokussen en de andere voorjaarsbloemen zijn uitgebloeid. De lente verlangt naar de zomer. Terrasjesweer, achter glas en uit de wind. Hier en daar ruik je de geur van een barbecue.

In ons magazine ronden wij voorlopig onze informatiecyclus rond het vak zedenleer af. Wij laten nog een eminente deskundige aan het woord en geven jullie het standpunt van de verschillende politieke partijen weer. Zo wel van meerderheid als oppositie.

Als er verder nog evolutie in het dossier is zullen we graag de nodige info voor jullie verzamelen en meegeven.

“De oude wereld is stervend en de nieuwe wereld vecht om geboren te worden: het is nu het tijdperk van monsters.” Was een van de beroemde uitspraken van Antonio Gramsci.

Wij kijken, samen met twee redacteuren door zijn bril naar de Verenigde Staten van Amerika en richten onze blik op God.

En ondertussen kunt lezen welke activiteiten georganiseerd worden in onze vrijzinnige centra.

Veel leesgenot,

Marc Boone

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op

-> www.debezatse.be
-> www.vcmozaiek.be
-> www.vcdegeus.be

Naar een post-seculiere samenleving

100% ILD?

In het vorige nummer van Zoeklicht gaf de partij Vooruit twee argumenten voor het vervangen van de levensbeschouwelijke vakken (LBV) in het officiële onderwijs door interlevensbeschouwelijke dialoog (ILD), een maatregel die onder haar impuls in het regeerakkoord terecht kwam: leerlingen samen laten leren in plaats van naast elkaar en het tekort aan leerkrachten LBV wegnemen. Maar hoewel dat tekort niet verwaarloosbaar is, is het niet groter dan dat voor verschillende andere schoolvakken, en samen leren gebeurt al meer dan tien jaar voor 10% van de lestijden LBV - in de derde graad van het GO! Sinds enkele jaren zelfs 50%.

In hetzelfde nummer legt de Kortrijkse Werkgroep NCZ ook goed uit waarom 100% ILD een groot verlies zou bete-

kenen. Veel leerlingen zouden veel minder van de eigen levensbeschouwing leren en zich vaak geremd voelen wanneer ze allemaal samenzitten bij een enkele leerkracht. Minder leerkrachten LBV betekent bovendien minder collega's om projecten uit te werken en verschillende andere schooltaken te verdelen. En alsof dat allemaal nog niet genoeg was, beweert Vooruit ook dat ze zich niet van de vrijzinnigen vervreemdt. Het schrappen van de LBV komt echter wel degelijk neer op het doorknippen van de voornaamste levensader van (in het bijzonder) de vrijzinnig humanistische gemeenschap: het vak zedenleer, dat vandaag nog meer dan voorheen haar levensbeschouwing uitdraagt. En dat terwijl het vrije onderwijs van de maatregel gespaard blijft.

De opdracht

Ondertussen bestelden de Minister van

Onderwijs en enkele andere belanghebbenden juridische onderzoeken om na te gaan of de maatregel wel te verenigen valt met de grondwet. Die steunt immers op het gelijkheidsbeginsel en garandeert de keuze in het officiële onderwijs tussen onderricht in een van de erkende levensbeschouwingen. Zonder juridische spitstechnologie of oneigenlijke interpretatie van grondwet en decreten maakt het opzet dan ook weinig kans. Wellicht botst het ook op Europese regelgeving. Maar wie enkel de juridische weg volgt of wie denkt dat overleg met het Kabinet en de Minister van Onderwijs zal volstaan om de LBV te beschermen, neemt een risico met de job van veel gepassioneerde leerkrachten of zal enkel tijdelijk succes boeken. Men moet immers twee dingen goed voor ogen houden: enkele jaren geleden heeft het maar een haar gescheeld of de grondwet werd

zo gewijzigd dat de afschaffing van de LBV decretaal kon worden geregeld, en vandaag staat die toch in een regeerakkoord van partijen die (met uitzondering van Vooruit) voorheen voor het behoud van de LBV in het lesrooster waren. Dat wil zeggen dat de echte opdracht al jaren bestaat in het uitleggen aan een zo groot mogelijk publiek waarom de LBV hun grondwettelijke status wel degelijk verdienen.

Neutraliteit en pluralisme

Levensbeschouwelijke neutraliteit in het onderwijs kan men op twee manieren letterlijk nemen. Ofwel door op school geen enkele levensbeschouwing toe te laten ofwel alle levensbeschouwingen een gelijke plek te geven. Beide zijn echter onmogelijk. Ieder curriculum heeft een levensbeschouwelijke inslag of impact en de levensbeschouwelijke diversiteit is zo groot dat alle levensbeschouwingen een eigen plek geven praktisch gezien onhaalbaar is. Vandaar dat vrijheid van onderwijs geen loos begrip is en in het officieel onderwijs alle erkende levensbeschouwingen een eigen plek kunnen krijgen, wat ook zo (na soms hevige strijd) werd geregeld met het schoolpact.

In dergelijke pluralistische constellatie mag men van de LBV redelijkerwijs wel verwachten dat zij de godsdienstvrijheid van de ander (de leerling en de collega) respecteren, dat hun leerinhouden verenigbaar zijn met de wetenschappelijke kennis die op school wordt aangeleerd, dat ze voldoende pedagogische kwaliteit leveren en dat ze de waarden en regels van de democratie ondersteunen.

Laten we maar meteen erkennen dat die verwachtingen niet steeds werden ingelost. Pakweg twintig jaar geleden was levensbeschouwelijk onderricht immers nog al te vaak beperkt tot wat experts learning into noemen: van leerlingen goede katholieken, protestanten, moslims, enz. maken. Leerplannen en lerarenopleidingen lieten veel te wensen over, er werd in het algemeen te weinig rond actuele onderwerpen gewerkt, over de grenzen van de eigen levensbeschouwing gekeken of samengewerkt aan afgesproken doelstellingen, waardoor het leek alsof de LBV een vorm van segregatie nastreefde en ervoor

gekozen hadden snel een anachronisme te worden.

Er was dan ook heel wat dat aanleiding gaf om alternatieven te bepleiten. Sommigen waren bereid om grondwet en decreten te omzeilen of die oneigenlijk te interpreteren: kunnen we het recht op vrijstelling niet invullen met een neutrale cursus of zullen we de LBV buiten het lesrooster aanbieden? Anderen wezen op hun povere bijdrage aan burgerschap: als reплиk op de roep om een vak burgerschap in te voeren beweerden de LBV daar zelf al voldoende aan te werken, maar hoe kwam het dan dat het tekort aan burgerschap het grootste probleem van het Vlaamse onderwijs is? Nog in 2019 gaf de helft van de Vlaamse leerlingen uit het laatste jaar aan onvoldoende voorbereid te zijn op het burgerschap.

Nog anderen wilden de LBV minstens uit het lesrooster halen en vervangen door een vak dat levensbeschouwing, ethiek (inclusief burgerschap) en filosofie zou combineren. Maar de leerkracht van zo een vak dient bovenop de nodige kennis van filosofie en sociale wetenschappen ook alle (minstens erkende) levensbeschouwingen met al hun varianten evengoed te kennen, wat veel te hoog gegrepen is. Bovendien zou er slechts over levensbeschouwingen worden geleerd en niet van een levensbeschouwing, waardoor het in de klas een stuk minder interessant zou worden - overigens is een duidelijke meerderheid van de leerlingen voor het behoud van de levensbeschouwelijke vakken, ondanks en soms misschien zelfs dankzij de secularisering van de samenleving. En net als met de 2u ILD van de regering zouden velen met LEF hun job verliezen en zou de werkdruk op school de hoogte ingaan.

Respect voor elkaar en de doelen van andere vakken

In het voorbije decennium zouden de LBV – daartoe aangezet door de externe kritiek en intern vooruitgeholpen door wie goed had gevolgd – wel werk beginnen maken van de nodige verandering. Rond 2013 werden de interlevensbeschouwelijke competenties (ILC) ingevoerd waar de LBV samen werk van maken voor 10% van de jaarlijkse lestijd. De ILC zijn ingedeeld in 3 clusters. In de eerste

leren de leerlingen de eigen levensbeschouwing bedachtzaam verwoorden, in de tweede leren ze deze kritisch te vergelijken met die van anderen en in de derde leren ze het belang inschatten van interlevensbeschouwelijke dialoog voor zichzelf en de samenleving. Daarbij wordt voldoende aandacht geschonken aan interne pluraliteit en ook onderscheid gemaakt tussen de identiteit van de leerling en de levensbeschouwing waarin hij les volgt. Minstens even belangrijk is dat de LBV hiermee effectief elkaars bestaansrecht erkennen en op voet van gelijkheid zouden beginnen samenwerken. Dat was, met zoveel levensbeschouwingen en hun onderlinge verschillen en geschillen, geen kleine verwezenlijking. In hetzelfde jaar werd in het Onderwijsdecreet XXIII bepaald dat de LBV, naast in overeenstemming te zijn met de mensenrechten, ook niet mogen ingaan tegen de leerdoelen van de andere schoolvakken, wat maakte dat ook de tweede verwachting t.a.v. de LBV effectief werd.

Pedagogische kwaliteit

De derde verwachting, (meer) pedagogische kwaliteit leveren, kunnen we hier illustreren met een korte vergelijking van de drie leerplannen NCZ (SO) die in de voorbije 25 jaar zijn opgemaakt. Sinds 1993 is NCZ officieel het vak van de

de graden heen die bovendien in competentievorm zijn uitgewerkt, waardoor het onderscheid tussen wat de leerling van de levensbeschouwing leert en zijn eigen opvattingen duidelijk uit de matrix spreekt. Daarnaast zijn er nog evaluatie-rubrics, een verklarende woordenlijst, een verzameling interessante bronnen en materialen alsook didactische aanwijzingen bij ieder themaveld. Daarmee heeft het vak een stevige basis voor verdere professionalisering gekregen.

Democratisch burgerschap

En wat met democratisch burgerschap? Het is op dit vlak dat de LBV aan de vooravond staan van wat misschien hun grootste collectieve vernieuwing en bijdrage aan de samenleving kan worden: hun eigen ILD waarmee zij voortbouwend op de ILC een oefenruimte maken voor het werken aan de eindtermen burgerschap. Dat is momenteel beperkt tot de derde graad SO van het GO! En heeft pas recent een leerplan voor alle onderwijsvormen gekregen. Het is ingedeeld in 4 themagebieden: democratie, identiteit, diversiteit, rechtvaardigheid en duurzaamheid, elk met enkele geschikte dialoogthema's zoals actievormen, relatievormen, uitsluitingsmechanismen en systeemverandering. Het heeft een zeer typische structuur waarmee ieder project of lessenspakket drie fasen doorloopt: eerst wordt het thema bekeken vanuit (en met de pedagogisch-didactische benadering van) de gekozen levensbeschouwelijke traditie en gaat de leerling na in hoeverre hij zich daarin kan vinden ('voeden'), daarna volgt een fase van dialoog waarin de verschillende opvattingen zowel onderling als met andere (ideologische en, wanneer zinvol voor het project, ook met niet erkende levensbeschouwelijke) opvattingen worden vergeleken en besproken, waarna in de derde fase de leerling nagaat hoe het hele gebeuren zijn eigen opvatting al dan niet heeft verrijkt en zou kunnen bijdragen aan democratisch burgerschap. Hier komen leren over, van en met elkaar (zowel de tradities als de leerlingen) samen in een leerproces dat expliciet bedoeld is als een dam tegen vijandige polarisering en extremisme. Met de indeling naar de voornaamste maatschappelijke breuklijnen of kwesties wordt het ook mogelijk om de nodige aansluiting met andere schoolvakken te maken via pro-

een nieuw, mooi weergegeven leerplan gemaakt ingedeeld in 9 themavelden: identiteit, vrijzinnig humanisme, burgerschap, levensbeschouwingen, economie, wetenschap, milieu, kunst en media. Ieder veld telde per jaar en onderwijsvorm een viertal onderwerpen waarmee de procesdoelen en bijzondere vaardigheden moesten worden samengenomen in een voor NCZ typische lesopbouw (herkennen, onderzoeken, kiezen, evalueren). Dat zorgde voor een elegante weergave van hoe een levensbeschouwing een richtsnoer voor zowat alle dimensies in het leven is, wat in het onderwijs het integrale leren in principe sterk kan bevorderen. Maar ook in dit leerplan werden geen echte leerlijnen meegegeven en moest de leerkracht zelf de combinatie tussen kennis, vaardigheid en procesdoel maken, waardoor het leerplan toch nog te weinig bood om het vak voldoende eenheid te geven. Het sinds vorig jaar geldende (digitale) leerplan werkt verder met de procesdoelen en themavelden, maar geeft nu wel aan hoe vrijzinnig humanisten over de fundamentele kwesties van ieder themaveld denken, waarmee beginnende leerkrachten en zeker nogal wat zij-instromers goed geholpen worden. Samengenomen tonen die korte stukjes hoe het vrijzinnig humanisme nog steeds steunt op vrij onderzoek en het streven naar een humane samenleving maar niet langer van moralisme, sciëntisme, antropocentrisme, religie-allergie en naïeve globalisering verdacht kan worden. Het leerplan biedt ook duidelijke leerlijnen over

vrijzinnig humanisten waarin leerlingen vooral door kringgesprekken, debat en vrij onderzoek actuele morele kwesties en meningen leren beoordelen. In 1999 werkte een commissie onder leiding van Ronald Commers een leerplan uit dat werd ingedeeld aan de hand van 5 procesdoelen die de levensbeschouwing en het vak vanaf dan pedagogisch zouden kenmerken: autonomie nastreven, leren moreel oordelen, humaniseren, verantwoordelijkheid opnemen en zingeven. Ieder procesdoel kreeg subdoelen waaraan een reeks onderwerpen werden gekoppeld. Dat gaf echter zoveel overlap dat het leerplan de leerkracht wel veel topics voor de les suggereerde maar geen echte leidraad bood. In 2017 werd

fessionele vakoverschrijdende benaderingen voor burgerschapsvorming. Daarmee zou deze ILD (sociaal)wetenschappelijk en praktisch ondersteund kunnen worden door collega's, zouden de LBV op veel scholen niet langer als een eiland worden bekeken en zou de algemene kwaliteit van het onderwijs verhoogd kunnen worden doordat de samenhang in het curriculum duidelijker zou worden voor zowel leerkrachten als leerlingen. Voorbeelden van deze ILD-projecten en vakoverschrijdende trajecten burgerschap kan de lezer reeds vinden op www.weltcenter.org

Conclusie

Daarmee hebben we meteen ook geschetst hoe het systeem van LBV vandaag stilaan beantwoordt aan alle criteria die de vermaarde filosoof Jürgen Habermas formuleerde voor de post-seculiere samenleving. Dat is een samenleving waarin kerk en staat wel gescheiden zijn, maar waarin alle levensbeschouwingen niet alleen elkaars bestaansrecht erkennen maar ook een wederzijds leerproces gaande houden waarbij ze de democratie in bescherming nemen. In een wereld die vandaag op zijn limieten botst lijkt me dat een mooi plan. Op veel plaatsen is het al meer dan broodnodig. Maar bij ons staat het al in de grondwet en wordt het in het onderwijs in goede banen geleid. Ik stel voor dat we dat zo houden.

¹ Hetzelfde zouden we kunnen doen voor leerplannen van andere LBV, in het bijzonder die van Islamitische Godsdienst waarvan de laatste versie alsook de Sira (De weg) werkboeken op applaus werden onthaald bij de meest kritische onderzoekers.

Mark Saey

Lector Wereld Educatie Leren voor de Toekomst (WELT) en Niet-Confessionele Zedenleer AP Hogeschool Antwerpen; ILD-Coördinator GO! Lid van de leerplancommissies NCZ en ILD. Auteur van o.a. Jongeren Worden Wereldburgers (Academia Press/Lannoo) en Coördinator van www.weltcenter.org - hub voor vakoverschrijdend werken aan burgerschap en interlevensbeschouwelijke dialoog.

Uitnodiging

Wereldhumanismedag

De langste desserttafel

Vrijdag 20 juni 2025
 > 14.00 uur tot 16.00 uur

VC Mozaïek
 Overleiestraat 15A, Kortrijk

huis
van de
mens
is vrijzinnig humanistisch

V.U. Raymond Vermeyen - Ondersteuning van UOV vzw - Augustijn Bevelaers 20, 1200 Brussel

Op 21 juni, de langste dag van het jaar, vieren wij, humanisten **Wereldhumanismedag**. Op deze dag zetten we onze waarden extra in de verf. We willen bouwen aan een warme gemeenschap waarin iedereen telt. Een samenleving waarin solidariteit centraal staat.

In West-Vlaanderen viert de vrijzinnige gemeenschap deze feestdag in Kortrijk met de langste desserttafel. Op **vrijdag 20 juni** om 14.00 uur in VC Mozaïek.

Iedereen is welkom en neemt een dessert mee, zelfgemaakt of gekocht, en zet het op tafel zodat we samen van elkaars lekkernijen kunnen genieten.

Wij zorgen voor gratis koffie, thee en water.

www.demens.nu | www.vrijzinnigwestvlaanderen.be

Standpunten van politieke partijen

In de januari editie van Zoeklicht gaven wij al het standpunt mee van Vooruit omdat die partij in de Vlaamse regering de aanzet had gegeven tot een opname in de regeerverklaring. Ter afronding en ter vervollediging geven wij hier ook nog het standpunt van de diverse andere partijen.

Zo kan de Zoeklicht lezer zich een beeld vormen van de nuances in het politieke landschap.

Standpunt CD&V

Het klopt dat het Vlaamse regeerakkoord de intentie verwoordt om in het officieel onderwijs een omslag te maken naar een model waarin in het basis- en secundair onderwijs interlevensbeschouwelijke dialoog voorzien wordt. Belangrijk daarbij is dat – in tegenstelling tot wat anderen beoogden – de uren die daaraan worden besteed een plaats blijven krijgen binnen de schooluren, binnen de lessentabel.

Van afschaffen van levensbeschouwelijk of godsdienstonderwijs, is er bijgevolg geen sprake, maar wel van een andere invulling ervan binnen het officieel onderwijs. Dat deze intentie deel is van het regeerakkoord, heeft vooral te maken met de organisatorische en sterk met het lerarentekort gerelateerde moeilijkheden die directies en schoolbesturen ondervinden om diverse levensbeschouwingen aan te bieden.

De morele of levensbeschouwelijke vorming die voor cd&v hun vanzelfsprekende plaats hebben in ieder onderwijstraject, blijft zo voor iedere leerling gegarandeerd.

Doelstelling moet ook zijn dat iedere leerling daarbij ook de inspiratie van zijn eigen levensbeschouwing kan blijven herkennen en ervaren.

Het is nu aan de minister van Onderwijs om deze intentie uit het regeerakkoord grondwetsconform vorm te geven. Daarbij zal ze ook rekening dienen te houden met de bekommernissen die leven. En ook ligt het voor de hand dat ze dat zal doen in overleg met de diverse levensbeschouwingen, met de betrokken leerkrachten en met vertegenwoordigers van de ouders van de betrokken leerlingen.

Personeelsconsequenties zullen via sociaal overleg moeten bekeken en beoordeeld worden. Ons lijkt het logisch dat deze uren zullen gegeven worden door de personeelsleden die ook vandaag instaan voor het levensbeschouwelijk onderwijs.

Loes Vandromme
Eerste schepen Stad Poperinge
Vlaams volksvertegenwoordiger

Standpunt Groen

Groen staat voor actief pluralisme, waarbij iedereen zijn levensbeschouwelijke overtuiging vrij kan beleven en uiten. Wij zien de waarde van levensbeschouwelijk onderwijs, dat voor veel leerlingen een belangrijk deel van hun identiteitsvorming is. Daarom pleiten we voor een herziening van de huidige organisatie, waarbij het grondwettelijk recht op levensbeschouwelijk onderwijs beter wordt ingevuld. Ons voorstel: elke leerling krijgt vorming in diverse levensbeschouwingen, met daarnaast de optie voor onderwijs in de eigen levensbeschouwing.

Concreet stellen we een algemeen vak voor: "burgerschap, filosofie en levensbeschouwing", verplicht voor alle leerlingen van lager tot secundair onderwijs, in alle netten. Dit vak omvat burgerschapsvaardigheden, filosofie en interlevensbeschouwelijke dialoog. Daarnaast voorzien we de mogelijkheid om levensbeschouwelijke vakken optioneel aan te bieden, om het recht op levensbeschouwelijk onderwijs te waarborgen. Om dit te realiseren, is een herziening van artikel 24 van de Grondwet nodig, waarbij de verplichte keuze tussen godsdienst en zedenleer in het officieel onderwijs vervalt. Het vrije net behoudt de vrijheid om naast het nieuwe vak eigen levensbeschouwelijke vakken aan te bieden.

Ons voorstel verschilt van het voorstel in het Vlaams regeerakkoord in die zin dat Groen pleit voor een geïntegreerd vak "burgerschap, filosofie en levensbeschouwing", waarin interlevensbeschouwelijke dialoog een onderdeel is, naast burgerschapsvaardigheden en filosofie. De Vlaamse regering beperkt zich bovendien tot het officieel onderwijs. Voor het katholiek onderwijs blijft de situatie dezelfde. Ook daar vinden wij dat er aandacht moet gaan naar interlevensbeschouwelijke dialoog en burgerschap. De regering blijft momenteel nog redelijk vaag over hoe deze hervorming er moet uitzien. Zo is het nog niet geheel duidelijk of het regeerakkoord ook optionele levensbeschouwing lessen zal toelaten, wat Groen als een essentieel onderdeel van het plan beschouwt. De regering wil werken binnen het kader van de grondwet en onderzoekt momenteel wat juridisch mogelijk is.

Deze herziening is noodzakelijk vanwege de secularisering, diversifiëring en ontzuiling van de samenleving. Een vak voor alle leerlingen bevordert wederzijds begrip en levensbeschouwelijke geletterdheid. Het biedt ook een oplossing voor de praktische problemen van scholen met de huidige organisatie van het levensbeschouwelijk onderwijs, zoals het tekort aan leerkrachten en roosterproblemen. Door scholen wel de mogelijkheid te geven om levensbeschouwelijke vakken facultatief aan te bieden, hebben leerlingen die dat wensen, de kans om lessen te blijven volgen die aansluiten bij hun levensbeschouwing. Dat past dan ook binnen onze visie op actief pluralisme.

Matti Vandemaele
Volksvertegenwoordiger Federaal Parlement

Standpunt Open Vld

Het regeerakkoord zet een eerste stap in de goede richting: de vervanging van twee uur levensbeschouwing door twee uur interlevensbeschouwelijke dialoog is een positieve evolutie. Niet omdat religie op zich een probleem is, maar omdat leerlingen op school niet vast mogen zitten in hun eigen overtuiging. Dit nieuwe vak moet jongeren juist helpen om andere levensbeschouwingen te leren kennen, kritisch naar zichzelf en anderen te kijken en meer begrip te krijgen voor elkaars achtergrond. In een steeds meer gepolariseerde samenleving is dat belangrijker dan ooit.

Maarten Vander Stichele
Voorzitter | Open Vld Kortrijk
Voorzitter | Regio Open Vld Zuid-West

Standpunt NVA

De passage in het Vlaams regeerakkoord omtrent de interlevensbeschouwelijke dialoog werd ingegeven door de grote bezorgdheden en problemen die ons werden gesignaleerd door vele directeurs. Zij kampen met grote uitdagingen inzake de praktische organiseerbaarheid van de verschillende levensbeschouwingen in het huidige kader.

Ook wij zien absoluut de meerwaarde in van goede lessen levensbeschouwing. Absoluut. Wij onderschrijven dat de lessen kunnen bijdragen aan een kritische kijk op het leven van kinderen en jongeren. In die zin wil deze meerderheid dan ook stappen zetten. De maatregel kan er ons inziens voor zorgen dat leerlingen dichter bij elkaar gebracht worden, maar ook (zelf)kritischer leren zijn door de interlevensbeschouwelijke dialoog.

Interlevensbeschouwelijke dialoog betekent níét dat godsdienstondericht over de eigen levensbeschouwing verdwijnt. Wel integendeel, dit kan zo worden vormgegeven dat iedereen nog steeds de eigen godsdienst krijgt, maar liever "met elkaar" dan "naast elkaar". Daarom evolueren we steeds meer naar de interlevensbeschouwelijke dialoog. Het is verrijkender om over en van elkaar te leren dan naast elkaar.

Interlevensbeschouwelijke dialoog wordt op vandaag al gegeven in de derde graad in het GO!. Dat gebeurt binnen de twee uur levensbeschouwing die tot nog toe voorzien waren. Het GO! heeft dat programma samengesteld samen met de erkende verenigingen van de erediensten. De concrete uitrol van deze maatregel zal uitgewerkt worden door minister van Onderwijs Zuhal Demir en dit in nauw overleg met de erkende verenigingen van de erediensten. Wij hebben daarbij alle respect voor de expertise van de leermeesters levensbeschouwing. Ik herhaal graag dat zij ook het huidige project in het GO! waarmaken en waken over de kwaliteit.

Alexander Callens
Kabinetsmedewerker

Standpunt PVDA

De waarde(n) van levensbeschouwelijke vakken

De beleidsnota van Minister van Onderwijs Zuhair Demir is duidelijk: "Het opsplitsen van leerlingen in het officieel onderwijs per levensbeschouwing is organisatorisch moeilijk. We maken daarom voor het officieel onderwijs de omslag naar een model waarin twee uur interlevensbeschouwelijke dialoog voorzien wordt in het basis- en secundair onderwijs binnen de lessentabel."

Daarmee zet Demir, samen met haar coalitiepartners Vooruit en CD&V, het onderwijs van de erkende levensbeschouwingen in het officieel onderwijs op de helling. Veel leerkrachten en ouders zijn daar ongerust over, en de PVDA deelt die bezorgdheden.

De reden dat in de toekomst geen godsdienst of niet-confessionele zedenleer meer gegeven hoeft te worden zou 'organisatorisch' zijn. Voor ons gaat het echter om een platte besparingsmaatregel. De meerjarenbegroting ziet hier een besparing van 100 miljoen euro in. Dat kan natuurlijk alleen maar als leerkrachten hun job verliezen. Zuhair Demir wijst dan naar het lerarentekort, suggereert dat iedereen wel een plekje zal vinden in een ander vak.

De PVDA heeft meer respect voor de leerkrachten levensbeschouwing. Leerkrachten met een passie voor de zingeving die hun levensbeschouwing biedt, leerkrachten die elk jaar beter worden in hun vak, die moeten niet bij wijze van oplossing in een ander vak worden geparkeerd.

Hun vakken hebben een meerwaarde voor de leerlingen. Zij leren hun eigen levensbeschouwing kennen in een groep gelijkgestemden, met een leerkracht die een zekere onafhankelijkheid heeft tegenover de directie dankzij de levensbeschouwelijke inspectie.

Het vak niet-confessionele zedenleer neemt daarin een bijzondere plek in. Ten onrechte wordt het soms als een soort neutraal vak gezien, of een vak met een minimale atheïstische insteek. Dat is niet correct. Niet-confessionele zedenleer is het vak van het vrijzinnig humanisme, en het brengt de leerlingen de waarden bij van die levensbeschouwing.

Moet alles dan bij het oude blijven? Dat nu ook weer niet. Interlevensbeschouwelijke dialoog, het leren kennen van de ander en het aftoetsen van de eigen normen en waarden, vinden we erg belangrijk. In een steeds diverser wordende samenleving vraagt dat nog meer aandacht dan voorheen.

Het GO! heeft in de derde graad van het secundair onderwijs één uur levensbeschouwing vervangen door een nieuw vak interlevensbeschouwelijke dialoog. In dat vak werken leerkrachten van de verschillende levensbeschouwingen samen. Geen besparing, geen verschuiving van leerkrachten naar vakken waar ze niet voor gekozen hebben, en bepaald geen 'organisatorische vereenvoudiging'. Geen afbraak ook van het grondwettelijk recht op onderwijs in de eigen levensbeschouwing. Dat lijkt ons een interessant project, en we zullen de resultaten ervan met enthousiasme volgen.

Ilona Vandenberghe
Volksvertegenwoordiger Vlaams parlement

Activiteitenkalender

ORGANISATIE

TIJDSTIP

ACTIVITEIT

PLAATS

		MEI		
ANTIPODE HV KORTLIJK DE GEUS HV KORTLIJK, MOZAÏEK VC MOZAÏEK, LINX+ KORTLIJK HV KORTLIJK, MOZAÏEK, HVDM KORTLIJK DE BEZATSE MOZAÏEK ORGANISATIECOMITÉ		VRIJDAG 02/05/2025 OM 20 U	Reiscafé	MOZAÏEK
		DONDERDAG 08/05/2025 OM 19.30U	Samenspraak, licht filosofische babbel	MOZAÏEK
		VRIJDAG 09/05/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
		ZONDAG 11/05/2025 OM 18.00 U	Ma'Bluescafé	MOZAÏEK
		DONDERDAG 15/05/2025 OM 19.30 U	Boekvoorstelling "Licht onder de maan" door Luc Vanneste	MOZAÏEK
HARELBEKE DE GEUS MOZAÏEK HARELBEKE DE GEUS POINCARÉ VC MOZAÏEK MOZAÏEK		DINSDAG 20/05/2025 OM 19.30 U	Mensen & Wetenschap: Charlotte Brys (Chartoloog): (G)oud worden en mentaal welzijn	MOZAÏEK
		DINSDAG 20/05/2025 OM 19.30 U	Bottles on Board – Gin & Tonic Tasting	DE BEZATSE
		ZONDAG 25/05/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
		DONDERDAG 29/05/2025	Feest Vrijzinnige Jeugd 'Kortrijk'	HARELBEKE
		JUNI		
HVDM KORTLIJK, DE GEUS HV KORTLIJK FOToclub GROENINGHE COÖRD. LENTEFEST-FVJ OVM AVELGEM DE GEUS WILLEMSFONDS WAREGEM HVDM KORTLIJK, VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK		WOENSDAG 04/06/2025 OM 18.30U	Levensindebeurs	DE GEUS
		DONDERDAG 05/06/2025 OM 19.30U	Samenspraak; licht filosofische babbel	MOZAÏEK
		WE 6-9/06/2025	Fototentoonstelling Fotoclub Groeninghe.	MOZAÏEK
		ZATERDAG 07/06/2025	Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd Menen-Wervik-Wevelgem	CC DE STEIGER
		ZONDAG 08/06/2025 OM 10.00 U	Lentefeest en Feest Vrijzinnige Jeugd	GC SPIKKERELLE AVELGEM
VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK		VRIJDAG 13/06/2025	Spelletjesavond	DE GEUS
		WOENSDAG 18/06/2025 OM 19.00U	Midzomernachtfeest in VC Poincaré: "Een eigen vaarwel" door Julie Dumolein	POINCARÉ
		VRIJDAG 20/06/2025 OM 14.00U	"De langste desserttafel" in het kader van Wereldhumanismedag	VC MOZAÏEK
		ZONDAG 29/06/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK
		JULI		
		AUGUSTUS		
VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK		WOENSDAG 20/08/2025 OM 19.00 U	Info- en planningsavond Plantjesactie Kom op tegen Kanker	MOZAÏEK
		SEPTEMBER		
WILLEMSFONDS WAREGEM VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK VC MOZAÏEK		ZATERDAG 06/09/2025 OM 14.00U	Wandeling 'De Verzetsschrijvers' in Waregem	POINCARÉ
		WE 19-21/09/2025	Plantjesweekend ten voordele van Kom op tegen Kanker	STAD KORTLIJK
		ZONDAG 28/09/2025 OM 19.00 U	Jazz op zondag met Superior Dance Band	MOZAÏEK

Wil je maandelijks info via de nieuwsbrief van de vrijzinnige centra teken dan in op
-> www.debezatse.be
-> www.vcmozaiek.be
-> www.vcdegeus.be

[illegible]

Licht onder de maan

Filosofie van een vrijmetselaar

Luc Vanneste

Boekbespreking

Ik heb het boek met belangstelling uitgelezen: in zijn columns had Luc al veel te vertellen. Het is echter een ontgoocheling geworden. De schrijver had het niet zo veel over de loge in Kortrijk. Hij wou geen boek over of voor vrijmetselaars schrijven. Maar wel over andere dingen. Soms had ik een eyeopener. Hij blijft natuurlijk zweren bij Boehm en Coolsaet.

De loge

Je krijgt in het boek geen idee van de loge. Ik heb het gevoel dat het voor Luc vooral een plaats is waar hij denkt over de boeken die hij gelezen heeft. Ontbreekt: de gemeenschap, de collectiviteit. De loge blijft een wel bewaard geheim waar Luc al dan niet uit put. Met rituelen en andere schapenvelletjes omgeven. Luc

heeft veel over de Bijbel geschreven en de verhalen die erachter steken maar blijft op de vlakte over hoe anders kan.

Boeken

Het boek draagt de sporen van hetgeen de schrijver gelezen heeft bij andere filosofen. Hanah Arendt en Martha Nussbaum komen aan bod in zijn zachte kritiek. Hij lijkt vooral geïnspireerd door Tom Lemaire en zijn boek. Ondertussen kunnen we kennismaken met vele filosofen: Herman De Dijn, Huub Zwart enz.... Enkel het Deel over de geneeskunde en de rol van de dokters lijkt recht uit zijn ervaringen te komen, ik kan dit stuk met mijn eigen kritiek onderschrijven.

Actuele bedenkingen

In een tijd dat eenstemmig denken hoogtij viert is dit boek een welgekomen afwisseling: Luc blijft pleiten voor nuance

in het actuele denken. Hij schrijft: dit is maar een mening, er zijn er nog andere. Je hebt de indruk dat hij kriskras over alles heen vliegt, maar er is achteraf structuur terug te vinden.

Boehm en Coolsaet

Boehm blijft zijn leermeester. Coolsaet heeft zich vooral over de vraag of dat we gelukkig zijn met het eventuele latere leven. Zijn antwoord is duidelijk beter niet. De schrijver denkt dit ook, maar zegt wij kiezen voor het leven, niet voor de dood.

Hij kiest voor het goede leven.

Vaubanstraat 8 B, 8930 Menen
T 056 51 90 70
vcdebezatse@gmail.com

PROGRAMMA DE BEZATSE

Bottles on Board – Gin & Tonic Tasting

DINSDAG 20 MEI

Op een Gin & Tonic Tasting van Bottles on Board proef je van zes gins, telkens met aangepaste garnituur en met keuze uit verschillende tonics. Je leert een “perfect serve” te maken en gaat aan de slag met een aantal “suggested serves”. Tussenin ontdek je meer over de verschillende smaken, het productieproces, de geschiedenis, ...
Een gezellige, maar ook leerrijke avond verzekerd!

Dinsdag 20 mei
Deuren 19u00
Aanvang 19u30
Inkom € 35 p.p.

Inschrijven verplicht via het online formulier (<https://forms.gle/iJmcPgaBrah5kV84A>), ten laatste tegen 05/05.
Of via QR

Dag van het Humanisme

ZATERDAG 21 JUNI

Wij zetten onze deuren open op de Dag van het Humanisme.
Het programma volgt later. Hou zeker onze website en Facebookpagina in de gaten

Goed Doel 2025: Saying Goodbye

De Bezatse kiest dit jaar voor Saying Goodbye als goed doel. Dit jaar zullen we verschillende activiteiten organiseren ten voordele van hen.

Saying Goodbye wil zich als vereniging inzetten voor kinderen, jongeren en volwassenen die recent of langer geleden geconfronteerd werden met het verlies van een dierbare. Jaarlijks organiseren ze hiervoor allerhande activiteiten waarbij lotgenoten elkaar kunnen ontmoeten in een open, vriendelijke en ongedwongen sfeer.

ACTIVITEITEN T.V.V. DIT GOED DOEL:

BBQ

ZATERDAG 13 SEPTEMBER

19u30

Wintercafés

23/11, 30/11 EN 07/12

van 11u tot 14u

Huid

Hans Bellmer

“Huid is de scheidinglijn met de buitenwereld. We dragen die en voelen ze van ons oor tot aan onze kleinste teen, tot aan de neus, de knie en de vingerkootjes. Ze genereert druk, temperatuur, pijn en aanraking. Aanraking is bij seksualiteit en sensualiteit de sleutel die toegang geeft tot ervaringen en gewaarwordingen. Aangename en afschuwwekkende. Je haren rijzen ten berge bij angst, je tepels pieken bij opwindning.

Wist je dat onze huid ons grootste seksuele en sensuele orgaan is? Het bedekt ons van kop tot teen en wordt geschaafd met kwetsuren als we ergens tegenaan botsen. De korst die erop komt symboliseert dat je met de bluts en de buil een getekend bestaan krijgt. Maar er is meer. De huid heeft meer dan 5 miljoen zintuiglijke receptoren. Eén ervan is pijn. Pijn die van binnenuit komt of van buiten uit

binnendringt. Het maakt een groot verschil. Het lichaam heeft een schriftuur en al naargelang er operaties aan te pas komen, detecteer je de lijnen die het verhaal maken. Soms denk ik dat mijn eigen lijf een scarification piece of art is, alleen heb ik het niet zelf getekend maar is het gegroeid doorheen de jaren als een dooraderde landkaart. Behendige chirurgen lappen een gescheurde milt op, laten je verbrijzelde been na een ski accident opnieuw aan mekaar groeien door bot uit je heupen toe te voegen. Als je op de koop toe nog een kanker krijgt die in je vrouwelijkheid snijdt, kan je alleen maar onze geneeskunde toejuichen om waar ze allemaal toe in staat is om opnieuw schoonheid te creëren.

Soms vraag ik mij af als je de diverse littekens bekijkt waar het verschil ligt. Mooi gehechte wonden genezen tot slechts een fijn streepje overblijft. Voel je nog iets als je naar die landkaart van herinneringen kijkt? Of, wat doet het meeste pijn? Het onstilbare verlangen om te snijden in de polsen om het hart zeer dat van binnen woekert de baas te kunnen? Ik snij dus ik ben? Omdat fysieke verwonding draaglijker is dan de psychische?

Of wie aan scarification art doet : het opzettelijk snijden, kerven in je lichaam, inkt inbrengen en toezien hoe het geneest? Het woord litteken komt van “lycteken” en lyc staat voor vlees, een teken in het vlees. Misschien is het symbolisch te vergelijken met de kunst van de tattoos? Bij beide is het een toeven van je huid gekoppeld aan een betekenisvol moment. Op deze manier schrijf je je vel de geschiedenis in waar iemand anders zich zou trakteren op een etentje

of op een kunstwerk.

De huid, onze scheidinglijn met anderen, met wie je toelaat en met de wereld.

Treffend in deze context is de titel van het boek van Benoîte Groult “Zout op mijn huid.” Het beschrijft de seksuele relatie tussen een intellectuele Parisienne en een Bretoense visser. Iedereen las destijds deze pageturner en we liepen over van enthousiasme omwille van het complexloze erotische liefdesspel. Herinneringen hieraan kaderen die literaire passie als je geliefde zegt: “niet douchen chouke, ik smaak je graag met zeewater en al op je vel”. Of, wat doe je na een hevige vrij partij als je lichaamsvochten uit je poriën je lijf bezweten? Proef je er dan van en vind je die zilte zoute smaak heerlijk?

Als zwemmer stak ik vaak meren over en mijn huid reageerde telkens opnieuw als een kwispelende hond:

“Zwemmen is losbandig slapen in spartelend water is liefhebben met elke nog bruikbare porie, is eindeloos vrij zijn en inwendig zegevieren.” Paul Snoek, ‘Een zwemmende ruiter’ geciteerd in het schitterende “De wereld een lichaam” van Melani Reumers.

De Duitse kunstenaar Hans Bellmer die vooral bekend is voor zijn erotische en surrealistische beelden van vrouwelijke lichamen, heeft de huid als het ware ontleed en herbouwd. Zijn werk draaide vaak om de spanning tussen het menselijke en het object, en hoe de huid, als grens, zowel bescherming biedt als een bron van verlangen kan zijn.

MENSEN & WETENSCHAP

CHARLOTTE BRY: (G)ouder worden

DINSDAG 20 MEI

Iedereen wil oud worden, maar niemand wil het zijn. Vanaf wanneer is iemand eigenlijk 'oud'? Door welke bril kijkt onze samenleving naar veroudering?

Ouderdom staat al lang niet meer synoniem met geruïte dekentjes, afhankelijkheid, passiviteit en aftakeling. Integendeel en gelukkig maar! Dé oudere bestaat niet. Charlotte Brys neemt ons mee in een boeiend verhaal over (g)ouder worden in een snel evoluerende samenleving. Ze is ervan overtuigd dat we als samenleving positiever moeten durven kijken naar ouderen. De levenswijsheid, de ervaring, de schat aan inzichten maken dat oudere mensen een waardevolle bijdrage kunnen betekenen voor anderen.

Wedden dat u na deze lezing niet langer kunt wachten om oud te worden?

Over de spreker

Charlotte Brys (1986) werkt als erkend klinisch psycholoog -specialisatie integratieve psychotherapie- en is gepassioneerd door de ouder wordende mens. Ze behaalde een bijkomende Master in het Management, Zorg en Beleid in de Gerontologie. Als coördinator bij Leefpunt zette ze actief in op waardigheid en inspraak van ouderen in het beleid, voorbij het pampieren en sussen. Charlotte werkt individueel, zet in op projectwerking en geeft vormingen aan organisaties en verenigingen. Kortom, Charlotte maakt actief werk van waardige, wetenschappelijk onderbouwde ouderzorg in een wereld die al te vaak levenskwaliteit verwacht met jeugdigheid.

Charlotte Brys schreef in 2021 samen met Roeselarenaar Geert Messiaen (ex-secretaris-generaal van de Landsbond van Liberale Mutualiteiten, voorzitter seniorenknooppunt VIEF Roeselare) het boek *Oud, niet 'out' maar goud!* Ze nemen de vergrijzing van de samenleving als uitgangspunt voor een gedurfde, kritische reflectie over een ouderbeleid dat aangepast is aan de behoeften van de ouderen.

Praktisch

Datum: 20 mei 2025 om 19.30u. Deuren open om 19.00u

Waar: VC Mozaïek, Overleiestraat 15a, 8500 Kortrijk

Ingang: 8.00 €, leden HV Kortrijk, vc Mozaïek: 5.00 €

Info en inschrijven: info@vcmozaiek.be

Er waart een spook 2025 door de wereld,

en dat spookt neemt de vorm aan van onzekerheid, onrust en verwarring. Het is een wereld-spook, ge kunt het voelen bij alle regeringen van alle westerse landen, tot en met de regeerders van ons eigenste landje. Zaterdagmorgen de eerste februari hoorde ik Peter De Roover klagen dat de toe-komst niet te voorspellen is, en Frank Vandenbroucke had het over een onzekere toekomst, en dat het moeilijke jaren worden, gezien de geopolitieke situatie zo onzeker is. En dan is er Trump, de handpop van de Amerikaanse super-rijken. Vergis u niet: Trump met zijn krankzinnige uitbreidings-ambities is het bewijs dat de Amerikaanse miljardairs even zo goed onzeker en verward zijn.

De wereld staat op een keerpunt.

De wereld staat op een keerpunt. Het centrum van de wereld is zich na 500

jaar aan het verleggen van Europa en de USA naar Azië. In alle opzichten. En vooral economisch. Alle banbliksems van de Amerikaanse administraties ten spijt, China is bezig aan een weloverwogen en geduldige strategie van groei. De export in december van China verbrak records en steeg met 10,7 procent op jaarbasis. Voor heel 2024 bedroeg de Chinese export een verbazingwekkende \$ 3,58 biljoen, een stijging van bijna 6 procent ten opzichte van 2023. China heeft nu een recordhandelsoverschot van \$ 992 miljard, een sprong van 21 procent ten opzichte van het voorgaande jaar. Inbegrepen naar de USA. Eind 2024 was de Chinese export naar Amerikaanse bedrijven met 4 procent gestegen op jaarbasis, En dat terwijl Trump in zijn verkiezingscampagne China bedreigde had met een taxering van 60 %. Ondertussen blijft het handelsonevenwicht ver-

bijsterend: de Chinese export naar de VS bereikte

\$ 401 miljard in 11 maanden in 2024, terwijl Amerikaanse goederen naar China in totaal slechts

\$ 131 miljard bedroegen. De Trump-taks zullen de Amerikaanse bedrijven en burgers zelf moeten betalen, want die bedrijven kunnen niet meer zonder die Chinese invoer. Van gespecialiseerde machines tot auto's. Er wacht Trump een roemloos einde in eigen land.

Alléén nog militair en monetair overheerst USA de wereld. De Brics-organisatie van het globale zuiden rond de 5 sterkste Aziatische en zuidelijke economieën, China, India, Rusland, Brazilië, Zuid-Afrika, intussen aangevuld met Algerije, Turkije, de Verenigde Arabische Emiraten, Vietnam, Indonesië en met nog een tiental nieuwe aanvragers zoals Nigeria die dit

jaar zullen aanvaard worden, is bezig met een geduldige strategie om de Amerikaanse dwingelandij op het vlak van de het monetaire overwicht onderuit te halen. Vroeg of laat wordt de dollar niet langer dé munt waarin geheel de internationale handel verloopt, en overheerst de USA niet langer de wereld via het IMF. Zo is er een nieuwe wereld-bank in de maak. Er rest de USA dan alléén nog zijn militaire kracht. Oorlog.

De USA probeert Europa mee te trekken in zijn oorlogszuchtig avontuur tegen geheel de wereld, maar verliest bij elke poging terrein en prestige. Zie maar naar Afghanistan: een oorlog door de USA opgestart om Rusland miserie te bezorgen, hebben ze daar met de staart tussen de benen moeten in de steek laten, en dat voor een legertje van mannen met lange baarden en lange rokken... Zie Palestina: Israël valt met de steun van de gehele Westerse wereld, en vooral van USA de Palestijnen aan, tot de USA zich verplicht zag hun zionistische beschermeling het zwijgen op te leggen. Het Israël-avontuur doet de ganse Arabische en moslim-wereld zich verder afkeren van de USA, zie maar de reacties op de laatste Amerikaanse plannen: het no passeran weerklinkt van de Saoudis tot in Jordanië, twee traditionele Amerikaanse bondgenoten.

Natuurlijk dat een tijger die in zijn kooi teruggedreven wordt, en dat is de USA vandaag, met zijn klauwen nog harde klappen kan toebrengen. Maar de globale tendens is niet meer te keren, de meerderheid van de wereld staat op en zal de kop van de tijger verpletteren, en dat is deze keer geen pseudo-revolutionaire praatjesmakerij, maar is bezig nu echte geschiedenis te worden. Palestina bewijst zowel het ene als het andere.

De Verenigde Staten trekken West-Europa mee in strijd en oorlog.

Concurrentie is de basis van heel de westerse wereld. En economische concurrentie leidt tot economische oorlog. Echte oorlog is de logische verderzetting van de economische oorlog. Zolang de kop van de tijger niet verpletterd is, zal de USA alles in het werk stellen, om de problemen van het eigen land te doen dragen door hun zogezegde bondgenoten. Het rijke Europa in de eerste plaats. Vandaag is het eerder vredelievend België -behalve als het over Congo

gaat- bereid zijn militaire uitgaven, op te drijven tot 2 % van de globale rijkdom van ons land, ten koste van de sociale zekerheid en het welzijn van de Belgische bevolking. Theo Francken, de adjutant van De Wever en bewonderaar van Trump, zei het enkele maanden geleden zo: De "sociale zekerheid staat te vet", daar "een paar miljard uit wegnemen" is "niet onmenselijk" (Humo, 19 november 2024). Dat het van uit het oogpunt van de verdediging van het land om compleet nutteloze bestellingen gaat, vooral bij Amerikaanse bedrijven, deert onze regeerders niet, integendeel. Op termijn is De Wever bereid om er 2,5 %, zelfs 3 % van te maken. Het gaat nu al om 4 miljard Euro per jaar. Morgen eist Trump 5 % van zijn "bondgenoten". *Tenzij die bondgenoten breken met de USA en aansluiting zoeken bij de meerderheid van de mensheid, die vrede en welzijn wenst.*

Ik schreef dit artikel begin februari 2025, en een maand nadien kreeg ik van een vriend een achter-grondcitaat van de gekende en absoluut onverdachte Vlaamse ex-VRT-journalist Johan Depoortere:

"Eind 2022 publiceerde de Rand Corpo-

ration, de denktank van het Pentagon, een rapport dat ervoor pleitte om in het belang van de VS de oorlog in Oekraïne te beëindigen en de toenmalige opperbevelhebber van de Amerikaanse strijdkrachten, generaal Mark Milley zag in de winter van dat jaar de ideale gelegenheid om onderhandelingen met Poetin aan te knopen. Veelal was de motivatie niet zozeer de nobele wens om vrede te stichten, wel om voorrang te verlenen aan de strijd tegen de opkomende rivaliserende grootmacht China. Het initiatief van Trump past helemaal in die lijn: de strijd tegen Rusland is een side show die afleidt van de essentie, de komende oorlog tegen China....."

En Depoortere zet deze bedenking in het licht van een oude uitspraak van Henry Kissinger: "To be America's ennemy is dangerous. To be America's friend is fatal."

"Het is gevaarlijk om Amerika's vijand te zijn, maar Amerika's vriend zijn, is dodelijk". Dat Zelensky -en gans Europa- zich dat maar voor ogen houden. Ik denk dat China die waarheid al lang begrepen heeft.

God's

lange tenen

Het Freedom of Thought Report 2024 van Humanists International duidt de problematiek van godslastering (blasfemie) en geloofsverzaking (apostasie). De rechten van mensen, die een overheersend geloofssysteem in vraag stellen, worden ingeperkt ter wille van “zuiverheid” en onderdrukking. Bij godslasteringswetten gaat het niet alleen om het beperken van de vrijheid om te aanbidden zoals je wilt, of om helemaal niet te aanbidden, maar ook om het beperken van de bredere vrijheid van meningsuiting van mensen.

Rechten

Laat ik hier toch eerst een wijdverspreid misverstand uit de weg ruimen. Het is een groot misverstand dat mensen rechten zouden hebben. Een mens heeft geen rechten, het is een samenleving die zijn burgers rechten en vrij-

heden verleent. Het is de samenleving die de burger zal beschermen tegen het recht van de sterkste. Landen met een liberaal-democratisch bestel bieden de grootste garantie voor het in stand houden van die mensenrechten. Dat valt al onmiddellijk uit het rapport af te leiden. Helaas komt dat democratisch bestel meer en meer onder druk te staan omdat de burger het eigenbelang boven het belang van de gemeenschap gaat stellen. Ik herhaal: “Een mens heeft geen rechten, het is een samenleving die zijn burgers rechten en vrijheden verleent”. Wie het eigenbelang boven dat van de gemeenschap stelt, zal al snel merken dat zijn rechten en vrijheden het zullen moeten afleggen tegen de rechten en vrijheden van het eigenbelang van de sterkeren. De burgers uit de Verenigde Staten ondervinden nu zelf hoe hun vrijheden en rechten in het gedrang komen

door een leugenachtige paljas als president te verkiezen.

De dag van de inhuldiging van een nieuwe president in de Verenigde Staten vangt traditioneel aan met een gebed in St. John's Episcopal Church. De technoapostelen Elon Musk (X, Tesla, ...), Jeff Bezos (Amazon), Tim Cook (Apple), Sundar Pichal (Google), Mark Zuckerberg (Facebook), ... zaten er braafjes als schoothondjes op de voorste rijen. Wat later kreeg de technobaas Elon Musk de opdracht om de Amerikaanse instituten naar zijn hand te zetten. In de lijvige roman Alkibiades van Ilja Leonard Pfeijfer stelt Thoukydides: *“De democratie is haar naam waard zolang haar instituties sterker zijn dan de machtshonger van een enkeling”*. Wat we nu in de Verenigde Staten zien gebeuren is zorgwekkend. De technoapostelen zetten de

Amerikaanse overheid naar hun hand. Geen wonder dat boeken zoals 1984 van George Orwell en The Handmaid's Tale van Margareth Atwood voortaan uit de bibliotheken van scholen en universiteiten geweerd worden. De Newspeak uit 1984 klinkt er al volop. Alles wat niet in het kraam van de grote leider past, wordt er als "woke – links – onchristelijk – on-Amerikaans - ..." weggezet. Het zit er aan te komen dat de communicatiemediën van bedoelde technoapostelen een toeter voor Newspeak zullen worden en met hulp van AI zal de leugen en de verdraaiing van de werkelijkheid als "de" waarheid uitgebazuind worden.

Godslastering

De Key Countries Edition van Freedom of Thought Report 2024 bevat 10 inzendingen uit landen, waaronder Afghanistan, Italië, Nigeria en Qatar. De teksten van Indiase filmmaker en dichter Leena Manimekalai leren ons over haar moeilijke en persoonlijke strijd tegen beschuldigingen van godslastering. De angst om van afvalligheid of van godslastering beschuldigd te worden is één van de belangrijkste drijfveren is van zelfcensuur binnen een gemeenschap. Dergelijke beschuldigingen leiden tot uitsluiting uit de gemeenschap of tot problemen om werk te vinden of tot geweld of tot juridische vervolging.

Artikel 18 van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens

Een ieder heeft recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst; dit recht omvat tevens de vrijheid om van godsdienst of overtuiging te veranderen, alsmede de vrijheid hetzij alleen, hetzij met anderen zowel in het openbaar als in zijn particuliere leven zijn godsdienst of overtuiging te belijden door het onderwijzen ervan, door de praktische toepassing, door eredienst en de inachtneming van de geboden en voorschriften.

Het rapport onthult dat 'blasfemie'-wetten — expliciet of feitelijk wetten tegen 'het kwetsen van religieuze gevoelens', vaak bedoeld om sektarisch

geweld in te dammen — in ten minste 89 landen over de hele wereld bestaan en dat ze 57% van de wereldbevolking treffen. Hoewel deze wetten wereldwijd in verschillende mate gehandhaafd worden en hoewel de ernst van de straf kan variëren, blijft het effect hetzelfde: het onderdrukken van dialoog, kritiek en expressie.

Geloofsverzaking

Wie in Afghanistan, Brunei Darussalam, Iran, Maleisië, Maldiven, Mauritanië, Nigeria, Qatar, Saudi-Arabië, Jemen uit de islam wenst te stappen, riskeert de doodstraf. Idem dito in gebieden die gecontroleerd worden door islamitische religieuze milities worden andersgelovigen met foltering en de dood bedreigd.

Geloofsverzaking is vooral een probleem in het christendom en de islam. Door het verzaken aan het geloof stelt de apostaat al meteen de almacht van de godheid in vraag. Het is een mens die god de rug toekeert. Het is een mens die god laat falen in zijn overredingskracht. Het is een mens die god van zijn almacht ontdoet. Aan de andere kant geeft de "afvallige" te kennen de gebruiken en dus de gangbare cultuur van zijn gemeenschap niet meer genegen te zijn. De apostaat wordt zo geen mens van "ons". In die zin dreigt naast uitstoting uit de gemeenschap ook het gevaar van ontmenselijking.

Italië

In Italië heeft de katholieke kerk nog een grote invloed op het beleid. De grootste

“religieuze” minderheid in het land wordt gevormd door de niet-gelovigen (vrijdenkers, humanisten, atheïsten, agnostici, ...). In 2019 maakte die groep voor ongeveer 15.3% van de bevolking uit. Godslastering en kritiek op het religieuze geloof wordt beperkt door de wet en strafvorderingen. Alhoewel de Italiaanse grondwet van 1948 gelijke rechten vooropstelde van niet-religieuze mensen, duurde het tot 1989 voordat de laicità (neutraliteit van de staat) consequent toegepast werd.

Het land sluit met elke religieuze groepering specifieke concordaten af, behalve met de moslims omdat er geen centraal overkoepelend orgaan bestaat. In 1996 probeerde de UAAR (Unione degli Atei e degli Agnostici Razionalisti), een

humanistische vereniging, eveneens een contract met de staat af te sluiten. Dat werd geweigerd omdat de groepering geen mensen vertegenwoordigde die een “religieuze” ingesteldheid hadden. De UAAR betwistte de uitspraak bij de president van Italië met het argument dat in de grondwet de gelijke berechtiging van religieuzen en niet religieuzen vooropstelt. De president gaf de UAAR gelijk, maar in 2003 verworp de ministerraad het besluit. De UAAR bleef dat besluit aanvechten, maar in 2016 maakte het grondwettelijk hof een einde aan het juridisch gevecht en gaf de regering gelijk.

DE UAAR voerde ook strijd tegen de kruisbeelden in scholen en openbare gebouwen. In 2005 oordeelde een regionale administratieve rechtbank echter

dat “het kruisbeeld een symbool is van de geschiedenis van het land, zijn cultuur en zijn nationale identiteit ... en dat het een kenmerk was van enkele van de seculiere principes van de Italiaanse samenleving”. De uitspraak werd aangevochten en was terug een reden voor verschillende juridische procedures. In 2014 werd de leerkracht aan een hogeschool, Franco Coppoli, ontslagen omdat het kruisbeeld steeds van de muur nam als hij begon met lesgeven. Een uitspraak van een rechtbank maakte het ontslag ongedaan en stelde dat het uithangen van het kruisbeeld niet verplicht was en dat dat door iedere school zelf kon bepaald worden. Ook het opzetten van kerststallen zette aan tot felle discussies. In december 2023 stelde de regering een wetsvoorstel (nog niet goedgekeurd) op dat het zou mogelijk maken scholen te vervolgen die geen kersttaferelen tijdens de kerstperiode lieten zien in hun schoolgebouwen.

Italië hanteert het principe van de kerkbelasting of Kirchensteuer. De burgers moeten 0.008% (“8 per mille”) van hun belastingen toekennen aan ofwel hun religieuze voorkeur ofwel aan de staat. De belastinggelden van burgers die geen keuze maken gaan evenwel niet naar de Staat maar worden verdeeld over de erkende religieuze gemeenschappen. Door dat mechanisme ontvangt de katholieke kerk meer inkomsten dan waar ze eigenlijk recht op hebben. In 2015 gaf slechts 34,46% van de belastingbetalers zijn voorkeur voor de katholieke kerk op, maar ze ontving wel 79,87% van het geld.

Abortus werd in 1978 wettelijk toegelaten (Wet 194) gedurende het eerste trimester van de zwangerschap of binnen de 90 dagen als de gezondheid van de moeder in het gedrang komt of in geval van ernstige aandoeningen van de foetus. De wet bepaalt dat gynaecologen de ingreep mogen weigeren als ze ethische bezwaren hebben. In sommige streken hebben soms meer dan 80% van artsen bezwaren om de ingreep uit te voeren. Het is vooral het Vaticaan dat campagnes blijft voeren om het stigma omtrent abortus in stand te blijven houden.

Zoeklicht op Harelbeke 3

In maart kregen de leden-bestuurders en leden-medewerkers van vzw De Geus zoals elk jaar inzage in het financieel reilen en zeilen van de vrijzinnige organisatie in onze stad. Niets ongevoelens. We leerden er dat het totaal budget 2024 zonder winst en verlies afgesloten werd, met aan de negatieve kant, de onkosten voor een zeer grondige opknapbeurt met onnoemlijk veel verpotten voor meer dan € 11.000. En dat voor de eerste keer sedert het 30-jarig bestaan. 11.000 Euro bijeen gespaard door zeer bescheiden leden-bijdragen van honderden bijdragers, door een 50-tal weekenden vrijwillig werk aan de bar, en evenveel andere dagen en avonden voor andere organisaties, en door zeer beperkte subsidies. En geheel die opknapbeurt door de vrijwilligers-handen van de geestgenoten die al die verf uitgesmeerd hebben en de andere kleine mankementen hersteld... In diezelfde maand hoor ik van een beter geïnformeerde stadsgenoot dat de haan op de kerktoeren van Harelbeke voor 250.000 Euro na drie jaar opnieuw

op zijn plaats zal gezet worden. Drie jaar geleden was hij er vanaf gehaald na een stormachtige dag. Eerlijk gezegd, ik woon eronder en ik had hem nog niet gemist. En dit bericht werd overgenomen door VRT-Nieuws: Harelbeekse haan nog altijd niet terug.

De kerk van Harelbeke is zoals de meeste kerken eigendom van de stad, en het is volledig in overeenstemming met de wet dat de kosten voor herstellingen door de kerkfabrieken gedragen worden. Gezien die kerk daarenboven een beschermd monument is, zou weliswaar een tussenkomst van een enkele tientallen duizenden kunnen verwacht worden. Maar het is ook volkomen wetmatig dat de stad verplicht is de tekorten van de kerkfabrieken op te vullen. Wetmatig, dat wel, maar of dat ook JUUST is, is een andere vraag. Het verschil tussen de kleine kosten voor het onderhoud van het Vrijzinnig Centrum, en de kosten voor 1 daad van onderhoud van de 1 van de kerken is hemeltergend. Ikzelf kan de juiste bedragen niet certifiëren,

maar vermoed dat ze wel in de orde zoals hierboven zullen liggen.

Te meer dat de begrafenis-berichten iedereen laten zien dat hoe langer hoe meer mensen zich tot de vrijzinnigheid bekennen, en al meer en meer ook bij dopen, overgangsrituelen (de volgende maanden weer zowat 200 lentefeesten en deelnemers aan de feesten van de vrijzinnige jeugd in Harelbeke), bij huwelijken etc...Op onze jaarlijkse vakantie-reizen in het zuiden hebben we al enkele keren vrijzinnige "dopen" meegemaakt in stadhuizen, de burgemeester verwelkomt de nieuwe bewoner met een diploma en een korte speech. We hoorden ook over vrijzinnige bijeenkomsten in gratis stadsgebouwen, afscheidsrituelen in stadsgebouwen etc. Welaan dan, wanneer worden de lege kerken en andere lege gebouwen met onderhoud door de stad verdeeld volgens de wereldopvattingen/religieuze obediëntie aan alle Harelbekenaren?

Lentefeeest

Foto's: *Harelbeke*